Η ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

ΠΩΣ ΕΝΑ ΠΟΥΛΑΡΙ ΕΣΩΣΕ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ

[Ἡ κάθοδος τῶν ὀρεινῶν Ἀλβανῶν. — Ἡ διάβασις τοῦ Δρίνου. — Μιὰ φοράδα ποὺ πνίγεται. — Πῶς τὴν ἔσωσε τὸ πουλάρι της. — Σκηναὶ συγκινήσεως. — Μετὰ τὴν διάσωσιν. — Ἐπὶ τῆς ὄχθης.]

Περὶ τῆς νοημοσύνης τῶν ζώων πολλὰ ἔχουν γραφεῖ μέχρι τοῦδε. Ἕνα ἀκόμη σχετικὸ παράδειγμα, θαυμαστὸν ἀληθῶς καὶ συγκινητικώτατον, διηγεῖται στὸ τελευταῖο φύλλο της ἡ ἐν Παρισίοις ἐκδιδομένη «Ἐπιστημονικὴ Ἐπιθεώρησις». Αὐτόπτης μάρτυς αὐτοῦ ἐγένετο ὁ γάλλος μηχανικὸς Briot, εἶνε δὲ τὸ ἑπόμενον :

Περὶ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ὅμιλος ὀρεινῶν Ἀλβανῶν διήρχετο τὸν ποταμὸν Δρῖνον. Ὁ μὴν Ὀκτώβριος εἶνε ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ὀρεινοὶ Ἀλβανοὶ κατέρχονται στὶς πεδιάδες γιὰ νὰ περάσουν τὸν χειμῶνα. Ἡ κάθοδος αὐτὴ γίνεται καθ' ὁμάδας. Οἱ κατερχόμενοι εἶνε πάνοπλοι, σύρουν μαζύ τους τὰ ἄλογά τους, τὰ βώδια τους, τὰ πρόβατά τους, καὶ τοὺς χοίρους των. Τὰ βρέφη φέρουν ἐπὶ τῶν νώτων των ἡ γυναῖκες.

Ἡ διάβασις τοῦ ποταμοῦ Δρίνου τὴν ἐποχὴ αὐτὴ εἶνε δύσκολη. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ὁμὰς τῶν ὀρεινῶν Ἀλβανῶν διέτρεξε πολλοὺς κινδύνους μέχρις ὅτου διέλθη. Ὁ ποταμὸς ἦτο ἐξωγκωμένος ἐκ τῶν πολλῶν βροχῶν. Πρὸ τῆς διαβάσεώς των οἱ Ἀλβανοὶ ἐφρόντισαν νὰ περάσουν τὰ ζῶα τους μὲ φωνὲς καὶ χτυπήματα. Ἔτσι ἐπέρασαν τὸ ποτάμι ὥς εἴκοσι ἄλογα, ἕξ φοράδες μὲ τὰ τρία τους πουλάρια κι' ἄλλα ζῶα. Ἔμεναν ἀκόμη νὰ περάσουν μερικὲς φοράδες μὲ τὰ πουλάρια τους καὶ κολυμποῦσαν πράγματι πρὸς τὴν ὄχθη, ὅταν ἔξαφνα μιὰ γέρικη φοράδα βαρειὰ φορτωμένη παρέμεινε πίσω ἀπὸ τὶς ἄλλες κι' ἄρχισε νὰ παρασύρεται ἀπὸ τὸ ρεῦμα. Τὸ φτωχὸ ζῶο θὰ ἐχάνετο ἐξάπαντος, γιατὶ ἡ μία καὶ μόνη ἐν τῷ ποταμῷ σχεδία δὲν μποροῦσε νὰ τὴν φθάσῃ ἐγκαίρως καὶ νὰ τὴν περισώσῃ.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἄλλες φοράδες εἶχαν φθάσει στὴν ἄλλη ὄχθη καὶ οἱ νεαροὶ πῶλοι, ἐσκιρτοῦσαν χαρούμενοι γύρω στὶς μητέρες των. Ἕνας μόνος πῶλος ἔτρεχε ἀνήσυχος καὶ ἐχρεμέτιζε λυπητερά. Ἦταν ὁ πῶλος τῆς φοράδας ποὺ παρέσυρε τὸ ποτάμι...

Τότε οἱ παριστάμενοι ἐκεῖ ἔγιναν μάρτυρες θαυμαστοῦ θεάματος, ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα οὐδέποτε λησμονοῦνται.

Ὁ νεαρὸς πῶλος ξαναγύρισε στὴν ἄκρη τῆς ὄχθης, στάθηκε μιὰ στιγμὴ ἀκίνητος, μὲ φλογεροὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀχνίζοντας μυκτῆρας κι' ἔπειτα ἀφήνοντας ἕνα τρομερὸ, ἀπερίγραπτο χρεμετισμό, ἔπεσε στὸ νερὸ καὶ ἄρχισε νὰ πλέῃ πρὸς τὴν κινδυνεύουσαν μητέρα του, ἡ ὁποία βρίσκοταν ἀρκετὰ μακρυὰ καὶ εἶχε κουρασθῆ τόσο ὥστε οὔτε ἀγωνίζοταν, οὔτε προσπαθοῦσε πιὰ νὰ σωθῇ...

Τὸ ρεῦμα, ὅπως εἴπαμε, ἦταν ἰσχυρὸ. Ὁ πῶλος δυὸ-τρεῖς φορὲς χάθηκε μέσα στὰ θολὰ νερά, μὰ ξανανέβηκε στὴν ἐπιφάνεια. Τίποτε δὲν τὸν ἐφόβιζε, τραβοῦσε δὲ ὁλόϊσα πρὸς τὴν κινδυνεύουσαν μητέρα του, χρεμετίζοντας, σὰν νὰ τῆς ἐφώναζε νὰ κάνῃ κουράγιο....

Τὰ κύματα τὸν ἐμποδίζουν νὰ βλέπῃ ἐμπρός του, ἀλλὰ αὐτὸς τινάζονταν μὲ πηδήματα καὶ μὲ τεντωμένο τὸν λαιμό, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος ἔξω τοῦ ὕδατος καὶ τραβάει κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸ μέρος ὅπου τὸ ρεῦμα παρασύρει τὴ μητέρα τον σὲ βέβαιο θάνατο...

Αὐτὸς πλέει διαρκῶς μὲ δύναμι καὶ χρεμετίζει...

Ἡ μητέρα του τὸν ἔχει ἀκούσει, ξέρει πῶς τρέχει κοντά της....

Ὑψώνει τὸ κεφάλι της ἔξω ἀπ' τὸ νερὸ κι' ἀπαντάει στὰ χρεμετίσματά του μὲ διακεκομμένα φυσήματα καὶ μουγγρητά... Μπορεῖ νὰ πῇ κανείς, ὅτι τὸ ἔνστικτον τῆς αὐτοσυντηρήσεως τὴν ἔχει ἐμψυχώσει γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ ἐλπίζει νὰ σωθῇ....

Τέλος ὁ πῶλος φτάνει σιμά της. Τὴν πλησιάζει, σηκώνει τὸ κεφάλι της ἔξω ἀπ' τὸ νερὸ τὸ ἀκουμπάει στὶς πλάτες του, καὶ ἀρχίζει νὰ τὴν τραβᾷ πρὸς τὴν ὄχθη. Φτάνει σὲ λίγο καὶ ἡ σχεδία, μὰ εἶνε περιττή. Τὸ πουλάρι ἔχει βγάλει τὴν μητέρα του ἔξω. Τὴν ἔχει σώσει !...

Ἐκεῖ πλέον ἐπὶ τῆς ὄχθης ἔλαβαν, χώραν, μετὰ τὸ κατόρθωμα αὐτό, νέαι συγκινητικαὶ σκηναί. Τὸ πουλάρι πηδάει χαρούμενο γύρω στὴν μητέρα του, τῆς χαϊδεύει μὲ τὸ κεφάλι τὴν κοιλιά, χρεμετίζει. Αὐτὴ ἀπαντάει στοὺς χρεμετισμούς του καὶ οἱ ἄνθρωποι παρακολουθοῦν σιωπηλοὶ τὰς τρυφερὰς αὐτὰς ἐκδηλώσεις τῶν τετραπόδων.

ΑΡΠΑΓΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Οἱ ἄγριοι τῆς Αὐστραλίας ἔχουν ἕνα ἔθιμο, δυνάμει τοῦ ὁποίου πᾶς ἄνηρ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ ὡς συζύγους ὅλας τὰς πρὸς αὐτὸν συγγενευούσας γυναίκας ! Ἐὰν δὲν ἔχῃ συγγενεῖς, κλέβει ταῖς γυναῖκες ἄλλων ἀνδρῶν, ὑπάρχουν δὲ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι διὰ τῆς κλοπῆς ἀποκτοῦν δεκάδα καὶ πλέον γυναικῶν ! Ἐὰν καμμιὰ ἀπὸ τὰς ἀπαχθείσας γυναίκας ξαναλεφτεῖ πάλιν ἀπὸ τὸν πρῶτο τῆς ἄνδρα, ὑφίσταται τὰ πάνδεινα. Ὁ ἄνδρας της ἔχει πειὰ τὸ δικαίωμα μιὰ καὶ τὴν ξαναπόχτησε, νὰ τῆς τρυπήσῃ τὶς κνῆμες καὶ νὰ τὴν καταντήσῃ ἀνίκανη νὰ βαδίσῃ καὶ νὰ ξαναφύγῃ ἀπὸ τὸν οἶκον του !...

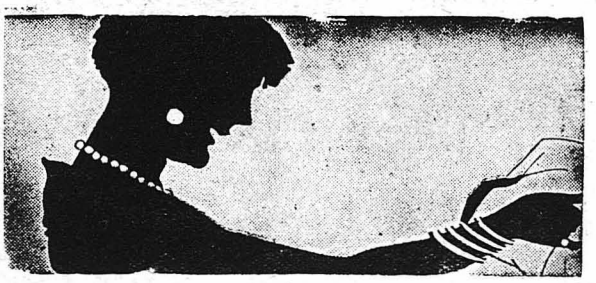

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Η ΜΟΙΡΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Τοῦ Montgomery

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρό, σὲ χρόνια περασμένα,
ἔζοῦσε κάποιος ἄνθρωπος : ποιὸς ἤτανε ; ποιὸς ξεύρει !
ὅ,τι εἶνε ἀπὸ τὴν μοῖρά σου, ὦ ἄνθρωπε, νὰ σ' εὕρῃ;
ἦταν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὁλόϊδιος μ' ἐσένα.

Κανεὶς ποτὲ δὲν γνώρισε τὸν τόπο ποὺ γεννήθηκε,
τὸ μέρος ποὺ τὸν θάψανε κανεὶς δὲν τὸ γνωρίζει,
καὶ τ' ὄνομά του χάθηκε μ' αὐτὸν καὶ λησμονήθηκε;
καὶ μόνο αὐτὸ γιὰ βέβαιο ἀπ' ὅλα ξεχωρίζει :

Πῶς εἶχε λύπες καὶ χαρές, ἐλπίδες καὶ λαχτάρες,
πῶς στὴν καρδιά του γνώριζε γαλήνη καὶ τρομάρες,
γιὰ τὶς χαρὲς χαμόγελα στὰ χείλη του ἀνθισμένα
καὶ γιὰ τὶς λύπες δάκρυα καὶ... τ' ἄλλα ξεχασμένα.

Τῆς γεροσύνης τὴν ὁρμὴ καὶ γόνατα κομμένα,
τὸ νοῦ θολὸ κι' ἀδύνατο, γερὸ καὶ καθαρὸ
ξέρουμε πῶς τὰ γνώρισε κι' αὐτὸς ἕνα καιρό,
γιατὶ τὰ ἔχομ' ὅλα αὐτὰ καὶ μεῖς δοκιμασμένα.

Ὑπόφερε — οἱ πόνοι του εἶν' ὅλοι περασμένοι·
Εἶχε χαρὲς — καὶ ἡ χαρὲς πετάξανε καὶ πᾶνε·
Εἶχε καὶ φίλους καρδιακοὺς — οἱ φίλοι του ποῦ νᾶνε ;
Εἶχε κ' ἐχθροὺς — ὅπως αὐτὸς κι' αὐτοὶ εἶνε πεθαμένοι.

Ἀγάπησε — τὴν λυγερή, τὴν κόρη π' ἀγαποῦσε,
τὴν ἔχασε, δὲν μπόρεσε γιατρὸς νὰ τὴν γλυτώσῃ·
μ' αὐτὴ νὰ βγῇ στὴν ὀμορφιὰ καμμιὰ δὲν ἠμπόροῦσε;
μὰ ὁ Χάρος τὴν ἐχάρηκε τὴν ἐμορφιὰ τὴν τόση.

Εἶδανε· καὶ τὰ μάτια του ὅ,τ' εἶδαν τὰ δικά σου,
κ' ἤπιε· φαρμάκια τῆς ζωῆς ὅσα φαρμάκια πίνῃς·
ἐπάλαψε μὲ βάσανα ποὺ εἶνε βάσανά σου,
ἦταν κι' αὐτὸς ὅ,τι εἶσαι σύ, κι' ὅ,τι εἶνε θὲ νὰ γίνεις.

Τὴν νύχτα μὲ τὴν πούλια της, τὸν ἥλιο, τὴν ἡμέρα,
τὴν θάλασσα μὲ τὶς στεριές, τὸ φῶς στὴν ἀτμοσφαῖρα
τὰ χάρηκε καὶ μ' ὅλα αὐτὰ τὰ μάτια του εὐφραν θήκανε
μὰ σὰν ἐχάθηκεν αὐτός, ὅλα γι' αὐτὸν χαθήκανε.

Ἡ ἀχτῖνες μὲ τὰ σύννεφα στὸν ἥλιο, στὸ φεγγάρι
ποὺ παίζανε στὰ μάτια του καὶ τοῦ μαγεύανε τὸν νοῦ
περάσανε, χαθήκανε μέσα στὰ βάθη τ' οὐρανοῦ
καὶ δὲν ἀφήσανε γι' αὐτὸν οὔτ' ἕνα, οὔτ' ἕνα ἀχνάρι.

Ἡ ἱστορίες τῶν ἐθνῶν, ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τώρα,
καὶ ὅλα τὰ ἐρείπια ποὺ ἔχει κάθε χώρα,
σὰν τί γνωρίζουνε γι' αὐτόν ; γι' αὐτὸν τί λένε τάχα ;
πῶς «ἦταν κάποιος ἄνθρωπος», αὐτὸ μᾶς λὲν μονάχα.

(Ἀπὸ τὸ Ἀγγλικὸν) Μετφρ. **Δ. Στάη**

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Τοῦ **Ἔρρ. Χάϊνε**

Κόκκινος εἶν' ὁ ὁρίζοντας πειὰ τώρα
ἀπ' τὴν ἀχνὴ τοῦ ἥλιου ἀνατολή,
μακρυὰ τὰ κορφοβούνια κολυμποῦνε
σὲ καταχνιᾶς μιὰ θάλασσα χρυσῆ.

Ἄχ νᾶταν μαγικὰ παπούτσια νᾶχα,
νὰ τρέξω μὲ τοῦ ἀνέμου τὰ φτερά,
ἀπ' τὶς βουνοκορφιὲς ἐπάνω ἐκεῖνες
στὸ σπίτι τῆς ἀγάπης μου μακρυά !

Νὰ 'δῶ τὸ κρεββατάκι ποὺ κοιμᾶται,
κι' ἀνοίγοντας τὰ κουρτινάκια ἐγώ,
γλυκὰ τὸ μέτωπό της νὰ φιλήσω
τὸ ὁρμπινένιο στόμα της τ' ἁγνό.

Κι' ἀκόμα πειὸ γλυκὰ νὰ μουρμουρίσω
'στ αὐτάκια της ποὺ σὰν κρινάκια ἀνθοῦν :
«πῶς σ' ἀγαπάω νὰ βλέπῃς 'στὸν κειρό σου,
πῶς ἡ καρδιές μας ἄχ ! δὲν θὰ χαθοῦν.»

Μετφρ. **Π. Ραΐση**